

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2016. november 23.*¹

„Előzetes döntéshozatal — Környezet — Århusi Egyezmény — 2003/4/EK irányelv — A 4. cikk (2) bekezdése — Információkhoz való nyilvános hozzáférés — »A környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információ« fogalma — 91/414/EGK irányelv — 98/8/EK irányelv — 1107/2009/EK rendelet — Növényvédő szerek és biocid termékek forgalomba hozatala — Titkosság — Ipari és kereskedelmi érdekek védelme”

A C-442/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság, Hollandia) a Bírósághoz 2014. szeptember 24-én érkezett, 2014. szeptember 12-i határozatával terjesztett elő

a **Bayer CropScience SA-NV**,

a **Stichting De Bijenstichting**,

és

a **College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden**

között,

a **Maktesim-Agan Holland BV** részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök, M. A. Tizzano (előadó), a Bíróság elnökhelyettese, M. Berger, E. Levits és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. február 4-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Bayer CropScience SA-NV képviselőjében E. Broeren és A. Freriks advocaten,

* Az eljárás nyelve: holland.

¹ — A jelen szöveg 49., 60., 62., 81., 102., 103., 105., 106. pontjában és a rendelkező részében az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.

- a Stichting De Bijenstichting képviselőjében L. Smale advocaat,
- a College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden képviselőjében J. Geerdink és D. Roelands-Fransen advocaten,
- a holland kormány képviselőjében MB. Koopman és M. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőjében T. Henze és A. Lippstreu, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviselőjében I. Chalkias, O. Tsirkinidou és A. Vasilopoulou, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviselőjében L. Swedenborg, E. Karlsson, A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson és N. Otte Widgren, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében L. Pignataro-Nolin, F. Ronkes Agerbeek, P. Ondrusek és H. Kranenborg, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. április 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv (HL 1991. L 230., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 11. kötet, 332. o.) 14. cikkének, a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1998. L 123., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 23. kötet, 3. o.) 19. cikkének, a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 309., 1. o.) 59. és 63. cikkének, valamint a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 41., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 375. o.) 4. cikke (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelem előterjesztésére egyrészt a Bayer CropScience BV (a továbbiakban: Bayer) és a Stichting De Bijenstichting (a továbbiakban: Bijenstichting), másrészt a College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (növényvédő szerek és biocid termékek engedélyező tanácsa, a továbbiakban: CTB) közötti, azon 2013. március 18-i határozatra vonatkozó jogvita keretében került sor, amelyben ez utóbbi lényegében részben helyt adott a Bijenstichting dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmének azon dokumentumok vonatkozásában, amelyeket a Bayer bizonyos imidacloprid hatóanyagú növényvédő szerek és biocid termékek Hollandiában történő forgalomba hozatalának engedélyezésére irányuló eljárásban nyújtott be.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezmény 1 C. mellékletét képező, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás (a továbbiakban: TRIPS-egyezmény), amely 1994. április 15-én Marrakeshben került aláírásra, és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján

(1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) került jóváhagyásra, a 39. cikkének (3) bekezdésében az alábbiakat mondja ki.

„Amennyiben a tagok vegyi elemeket hasznosító gyógyszer- vagy mezőgazdasági vegyi termék forgalomba hozatalának jóváhagyásához olyan, még nyilvánosságra nem hozott tesztek vagy más adatok rendelkezésre bocsátását követelik meg, amelyekhez csak számottevő erőfeszítés révén lehet hozzájutni, védeniük kell az ilyen adatokat a tisztességtelen kereskedelmi felhasználással szemben. Emellett a tagoknak védelmet kell nyújtaniuk az ilyen adatok nyilvánosságra jutásával szemben, kivéve ha azt a közérdek védelme teszi szükségessé, vagy ha lépéseket tesznek annak biztosítására, hogy az ilyen adatok a tisztességtelen kereskedelmi felhasználással szemben védelemben részesüljenek.”

- 4 A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezmény, amelyet az Európai Közösség nevében a 2005. február 17-i 2005/370/EK tanácsi határozat (HL 2005. L 124., 1. o.) hagyott jóvá (a továbbiakban: Århusi Egyezmény), a „Hozzáférés a környezeti információhoz” címet viselő 4. cikkében kimondja:

„1. Valamennyi fél biztosítja ezen cikk további bekezdései függvényében, hogy a hatóságok környezeti információ kérése esetén a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a kért információt a nemzeti szabályozás keretében [...]

[...]

4. A környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben az információ feltárása hátrányosan érintené:

[...]

d) a kereskedelmi és ipari információ bizalmas jellegét, ahol ez a bizalmas jelleg méltányolható gazdasági érdekekre figyelemmel a jog által védett. E körben azonban a környezetvédelem szempontjából releváns kibocsátási adatok nyilvánosak kell hogy legyenek;

[...]

Az információszolgáltatás [helyesen: A hozzáférés megtagadásának] fent említett okai szűken értelmezendők, figyelembe véve az információ feltárásához fűződő közérdeket, valamint azt, hogy a kért információ mennyiben vonatkozik a környezetbe történő kibocsátásokra.

[...].”

Az uniós jog

A növényvédő szerek és biocid termékek forgalomba hozatalára vonatkozó szabályozás

- 5 A 91/414 irányelv 2. cikkének 2. pontja az alábbi módon határozza meg a „növényvédőszer-maradvány” fogalmát:

„egy vagy több olyan anyag, amely megjelenik a növényben, növényi termékben, állati eredetű élelmiszerben, illetve azok felületén vagy a környezetben másutt, és amelynek megjelenését, beleértve metabolitjainak, bomlás- és reakciótermékeinek megjelenését is, a növényvédő szer alkalmazása okozta.”

6 Ezen irányelv 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok és a Bizottság a [2003/4] irányelv előírásainak sérelme nélkül biztosítják a kérelmezők által benyújtott ipari és kereskedelmi titkokat tartalmazó adatok bizalmas kezelését, ha azt a kérelmező, aki a hatóanyag az I. mellékletbe való felvételét vagy a növényvédő szer engedélyezését kéri, úgy kívánja, és a tagállamok vagy a Bizottság annak jogosultságát [helyesen: igazolását] elfogadja.

[...]”

7 A 98/8 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének g) pontja a következőképpen határozza meg a „szermaradékok” fogalmát:

„A biocid termékben jelen lévő anyag vagy anyagok, amelyek a felhasználás következtében megmaradnak, beleértve az ezen anyagok vagy termékek lebomlása vagy reakciója következtében keletkezett metabolitokat”.

8 Ezen irányelv „Bizalmas adatkezelés” címet viselő 19. cikke szerint:

„(1) A [2003/4] irányelv sérelme nélkül a kérelmezők az illetékes hatóság felé megjelölhetik azokat az információkat, amelyeket kereskedelmi szempontból kényesnek tartanak és amelyek nyilvánosságra kerülése számukra ipari vagy kereskedelmi szempontból káros, és ezért azt kívánják, hogy azokat az illetékes hatóság és a Bizottság kivételével minden más személyre nézve bizalmasan kezeljék. Minden ilyen esetben követelmény a teljes körű indokolás. [...]

(2) A kérelmet átvevő illetékes hatóság a kérelmező által elé tárt írásos bizonyítékok alapján eldönti, hogy mely adatok részesülnek az (1) bekezdésben értelmezett bizalmas kezelésben.

[...]”

9 Az 1107/2009 rendelet 3. cikkének 1. pontja a következőképpen határozza meg a „szermaradék” fogalmát:

„egy vagy több olyan anyag, amely megjelenik a növényben, növényi eredetű termékben, állati eredetű fogyasztható termékben, illetve azok felületén, az ivóvízben vagy a környezetben másutt, és amelynek megjelenését, ideértve metabolitjainak, bomlás- és reakciótermékeinek megjelenését is, a növényvédő szer alkalmazása okozta;

[...]”

10 E rendeletnek az „Engedély kiadása vagy módosítása iránti kérelem” címet viselő 33. cikke kimondja:

„(1) A növényvédő szert forgalomba hozni kívánó kérelmező személyesen vagy képviselőjén keresztül engedélykérelmet vagy engedélymódosítási kérelmet nyújt be minden olyan tagállamban, ahol a növényvédő szert forgalmazni szándékozik.

[...]

(4) A kérelem benyújtásakor a kérelmező a 63. cikk értelmében kérheti bizonyos információk – ideértve a dokumentáció egyes részeit is – bizalmas kezelését, és ezeket az információkat fizikailag elkülöníti.

[...]

Az információhoz való hozzáférés iránti kérelmek esetén a kérelmet vizsgáló tagállam határoz arról, hogy mely információk kezelendők bizalmasan.

[...]

- 11 Az említett rendeletnek „Az információk bizalmas kezelése” címet viselő 63. cikke értelmében:

„(1) Amennyiben egy személy az e rendelet alapján benyújtott információk bizalmas kezelését kéri, ellenőrizhető bizonyítékokkal kell igazolnia, hogy az információk nyilvánosságra hozatala veszélyeztetné üzleti érdekeit [...].

(2) A következő információk nyilvánosságra hozatalát általában úgy kell tekinteni, hogy az sérti az érintett személyek kereskedelmi érdekeinek vagy magánéletének vagy személyes feddhetetlenségének védelmét:

- a) a gyártás módja;
- b) a hatóanyagban található szennyező anyagok specifikációja, kivéve azokat a szennyező anyagokat, amelyek toxikológiai, ökotoxikológiai vagy környezetvédelmi szempontból fontosnak számítanak;
- c) a hatóanyaggyártási tételekre vonatkozó eredmények, beleértve a szennyező anyagokat is;
- d) az előállított hatóanyagban lévő szennyező anyagok elemzésére szolgáló módszerek, az azon szennyező anyagok elemzésére szolgáló módszerek kivételével, amelyek toxikológiai, ökotoxikológiai vagy környezetvédelmi szempontból fontosnak tekintendők;
- e) a gyártó, illetve az importőr és a kérelmező, illetve az engedély jogosultja közötti kapcsolatok;
- f) a növényvédő szer teljes összetételére vonatkozó információ;
- g) a gerinces állatokon végzett kísérletekben részt vevő személyek neve és címe.

(3) E cikk nem sérti a [2003/4] irányelvet.”

A környezeti információkhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályozás

- 12 A 2003/4 irányelv (1), (5), (9) és (16) preambulumbekzdése kimondja:

„(1) A környezeti információkhoz történő szélesebb körű hozzáférés és az ilyen információk terjesztése hozzájárul a környezeti kérdésekkel kapcsolatos nagyobb tudatossághoz, a szabad véleménycseréhez, a nyilvánosságnak a környezeti ügyekkel kapcsolatos döntéshozatalban való hatékonyabb részvételéhez, és végezetül a jobb környezethez.

[...]

(5) 1998. június 25-én az Európai Közösség aláírta az [Århusi Egyezményt]. A közösségi jog rendelkezéseinek – az egyezmény Európai Közösség által történt aláírása folytán – összhangban kell lenniük az egyezménnyel.

[...]

(9) Továbbá szükség van arra, hogy a hatóságok a környezeti információkat a lehető legszélesebb körben a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék és terjesszék, különösen informatikai és kommunikációs eszközök felhasználásával. [...]

[...]

(16) Az információhoz való jog azt jelenti, hogy az információ kiadásának kell az általános szabálynak lennie, de a hatóság bizonyos pontosan meghatározott esetekben jogosult a környezeti információk kiadását megtagadni. A megtagadás alapját szűken kell értelmezni, amikor is az információ kiadásával szolgált közérdeket kell a megtagadás által szolgált érdekekkel szemben mérlegelni. [...]"

13 Ezen irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek a következők a célkitűzései:

- a) a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz jutás [helyesen: hozzáférés] jogának biztosítása, és e jog gyakorlására vonatkozó alapfeltételek és gyakorlati szabályok meghatározása; és
- b) annak biztosítása, hogy a környezeti információkat a nyilvánosság számára fokozatosan bővülő körben hozzáférhetővé teszik és terjesztik annak érdekében, hogy a környezeti információkat terjesszék, és a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körben hozzáférhetővé tegyék. Ennek érdekében különösen, amennyiben rendelkezésre áll, a számítógépes távközlés és/vagy az elektronikus technológia használatának támogatása.”

14 Az említett irányelv „Fogalommeghatározás” című 2. cikke kimondja:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

„1. »Környezeti információ«: minden olyan írásbeli, vizuális, szóbeli, elektronikus vagy bármilyen más materiális formában lévő információ, amely az alábbiak valamelyikére vonatkozik:

- a) a környezeti elemek állapota, mint például a levegő vagy a légkör, a víz, a talaj, a föld, a tájkép és a természetes környezet, beleértve a vizes élőhelyeket, a part menti és tengeri területeket, a biológiai sokféleséget és annak összetevőit, beleértve a géntechnológiával módosított szervezeteket, valamint az ezen elemek közötti kölcsönhatást;
- b) olyan tényezők, mint például a különböző anyagok, az energia, a zaj, a sugárzás vagy a hulladék, beleértve a radioaktív hulladékot, a környezetbe történő kibocsátás, bevezetés vagy egyéb módon való kijuttatás, amelyek ténylegesen vagy várhatóan hatással vannak a környezet a) pontban említett elemeire;

[...]"

15 Ugyanezen irányelv „Környezeti információhoz jutás [helyesen: való hozzáférés] kérelem alapján” címet viselő 3. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatóságok ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban kérelemre kötelesek legyenek bármely kérelmező rendelkezésére bocsátani a birtokukban lévő vagy számukra tárolt környezeti információkat anélkül, hogy a kérelmezőnek indokolnia kellene a kérelmét.”

16 A 2003/4 irányelv „Kivételek” címet viselő 4. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„A tagállamok előírhatják a környezeti információ kérésének visszautasítását, ha az információ közzététele hátrányosan befolyásolná a következőket:

[...]

d) üzleti titok vagy üzemi titok, amennyiben e jelleget nemzeti vagy közösségi jogszabály írja elő a jogos gazdasági érdekek védelme céljából, beleértve a statisztikai titok és az adótitok megőrzéséhez fűződő közérdeket;

[...]

Az (1) és (2) bekezdésben említett megtagadás alapját szűken kell értelmezni, minden egyes esetben figyelembe véve a közzététel [helyesen: hozzáférhetővé tétel] által szolgáltatott közérdeket. Az egyes esetekben a közzététel [helyesen: hozzáférhetővé tétel] által szolgáltatott közérdeket mérlegelni kell a megtagadás által szolgáltatott érdekekkel szemben. A tagállamok nem rendelhetik el a kérés megtagadását a (2) bekezdés a), d), f), g) és h) pontja alapján, ha az a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt érint.

[...]”

Az ipari kibocsátásokra vonatkozó szabályozás

17 A környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv (HL 1996. L 257., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 80. o.) 2. cikkének 3. és 5. pontja kimondja:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

3. »létesítmény«: olyan rögzített műszaki egység, ahol egy vagy több, az I. mellékletben felsorolt tevékenységet folytatnak, és bármely más, azzal közvetlenül együtt járó tevékenységet, amely műszakilag kapcsolódik az adott telephelyen folytatott tevékenységhez, és amelynek hatása lehet a kibocsátásokra és a környezetszennyezésre;

[...]

5. »kibocsátás«: anyag, rezgés, hő vagy zaj közvetlen vagy közvetett kiengedése a létesítmény egyedi vagy diffúz forrásaiból a levegőbe, a vízbe vagy a talajba;

[...]”

18 A környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2010. L 334., 17. o.) 3. cikkének 3. és 4. pontja értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

3. »létesítmény«: olyan helyhez kötött műszaki egység, amelyben egy vagy több, az I. mellékletben, illetve a VII. melléklet 1. részében felsorolt tevékenységet folytatnak, és bármely más, azzal közvetlenül együtt járó, ugyanazon a telephelyen folytatott tevékenységet, amely műszakilag kapcsolódik az említett mellékletekben felsorolt tevékenységhez, és amelynek hatása lehet a kibocsátásokra és a környezetszennyezésre;
4. »kibocsátás«: anyag, rezgés, hő vagy zaj közvetlen vagy közvetett kiengedése a létesítmény egyedi vagy diffúz forrásaiból a levegőbe, a vízbe vagy a talajba.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 19 2011. április 28-i és július 8-i határozataival a CTB, a növényvédő szerek és biocid termékek forgalombahozatali engedélyeinek kibocsátására és módosítására hatáskörrel rendelkező holland hatóság, úgy határozott, hogy módosítja több imidacloprid hatóanyagú növényvédő szer és biocid termék engedélyét, amely hatóanyag többek között rovarirtó hatással rendelkezik.
- 20 2011. május 11-i, augusztus 24-i és október 25-i leveleiben a Bijenstichting, egy méhek védelmére létrejött holland egyesület a 2003/4 irányelv alapján az említett engedélyekkel kapcsolatos 84 dokumentum hozzáférhetővé tételét kérte a CTB-től.
- 21 A Bayer, a növényzet védelme és a kártevőirtás terén tevékenykedő vállalkozás, mely ezen engedélyek közül számosak a jogosultja, ellenezte e hozzáférhetővé tételt, azon az alapon, hogy az sértené szerzői jogát, valamint a kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegét, továbbá kiüresítené az adatvédelemhez való jogot.
- 22 2012. július 9-i határozatával a CTB először teljes egészében elutasította a Bijenstichting hozzáférés iránti kérelmeit. Ezen elutasító határozat alátámasztására a CTB különösen azt állapította meg, hogy e kérelmek nem a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt” érint. Ennélfogva az említett kérelmeknek csak akkor lehet helyt adni, ha egyrészt a hozzáférhetővé tétel által szolgált közérdeknek, másrészt a forgalombahozatali engedély jogosultjának az érintett adatok bizalmas jellegéhez fűződő sajátos érdekének a mérlegelése az engedély hozzáférhetővé tételét igazolja, ami azonban a CTB szerint az adott ügyben nem állt fenn.
- 23 A Bijenstichting panaszt nyújtott be az említett elutasító határozattal szemben, ezért a CTB másodjára részben megváltoztatta a határozatát, és 2013. március 18-i határozatával részben megalapozottnak találta e panaszt.
- 24 Így ez utóbbi határozatban a CTB úgy vélte, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információknak” kell tekinteni a növényvédő szerek és biocid termékek környezetbe való tényleges kibocsátására vonatkozó ténybeli információkat.
- 25 Márpedig a CTB szerint a jelen ügyben a hozzáférés iránti kérelemmel érintett dokumentumok közül 35 ilyen információt tartalmazott. Következésképpen e hatóság szerint az ilyen hozzáférhetővé tétel megtagadásának céljából felhozható indokok igen korlátozottak. Ezen indokok között szerepel a szóban forgó forgalombahozatali engedély jogosultja szellemi tulajdonhoz fűződő jogainak védelme. Mindazonáltal a hozzáférhetővé tétel által szolgált közérdeknek és e jogok védelmének a mérlegelése alapján a CTB úgy vélte, hogy az előbbinek kell előnyt élveznie. Következésképpen a CTB elrendelte az említett dokumentumok hozzáférhetővé tételét.

- 26 E 35 dokumentum között szerepeltek többek között az imidacloprid méhekre gyakorolt hatásaival kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatok, valamint részben helyszínen végzett, növényvédő szerek és biocid termékek hatóanyag-maradványainak, továbbá ezen anyagok használatát követően a levegőben vagy a talajban, a kezelt növény magjaiban, leveleiben, pollenjében vagy nektárjában, illetve a mézben és a méheken megtalálható maradékanyagok mérési eredményeit tartalmazó tanulmányok. E dokumentumok között szerepelt az imidacloprid növényekben való migrációjára és a guttációra, vagyis a növény cseppkiválasztására vonatkozó tanulmány összefoglalója, valamint két prezentáció is.
- 27 A fennmaradó 49 dokumentummal kapcsolatban azonban a CTB úgy vélte, hogy azok nem a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt” érintenek. Következésképpen a CTB szerint az e 49 dokumentumhoz való hozzáférést nem csupán a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme alapján lehet megtagadni, hanem a kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas kezelésére való hivatkozással is. Azt követően, hogy e rendelkezésnek megfelelően mérlegelte a fennálló érdekeket, a CTB megtagadta az említett dokumentumokhoz való hozzáférést.
- 28 Mind a Bijenstichting, mind a Bayer megtámadta a CTB 2013. március 18-i határozatát a kérdést előterjesztő bíróság, a College van Beroep voor het bedrijfsleven (gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság, Hollandia) előtt.
- 29 Az elé terjesztett jogvita elbírálása érdekében e bíróság többek között egyrészt a növényvédő szerek és biocid termékek forgalomba hozatalára vonatkozó speciális jogi szabályozás, vagyis az alapügyben szereplő tényállás megvalósulásának időpontjában a 91/414 és a 98/8 irányelv, valamint az 1107/2009 rendelet által előírt, a bizalmas kezelésre vonatkozó szabályrendszerek, másrészt a környezeti információkhoz való hozzáférésre vonatkozóan a 2003/4 irányelvben előírt általános szabályrendszer közötti kapcsolatra vonatkozóan merülnek fel kérdései.
- 30 Közelebbről a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a CTB-nek a Bayer kérelme alapján legkésőbb a szóban forgó termékek forgalomba hozatali engedélyének módosításakor el kellett volna-e ismernie a Bijenstichting által kért információk bizalmas jellegét, ahogyan azt ez utóbbi állítja, vagy – ahogyan azt a CTB állítja – ezen információk bizalmas jellege később is elismerhető volt, a Bijenstichting által a 2003/4 irányelv alapján utólag előterjesztett, információkhoz való hozzáférés iránti kérelmekkel szemben a Bayer által emelt kifogás keretében, annak ellenére, hogy e kérelmek olyan információkra vonatkoztak, amelyekre nézve a Bayer a forgalombahozatali engedélyek módosítására vonatkozó eljárás során nem kért bizalmas kezelést.
- 31 Ugyanis az első esetben a CTB-nek teljes egészében helyt kellett volna adnia a Bijenstichting által előterjesztett, hozzáférés iránti kérelmeknek, anélkül, hogy adott esetben a 2003/4 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján elutasíthatta volna e kérelmeket. Ezzel szemben a második esetben a CTB figyelembe vehette a Bayernek az információk bizalmas jellegére vonatkozó észrevételeit, melyeket első alkalommal az említett kérelmekkel kapcsolatban fogalmazott meg.
- 32 Másfelől a kérdést előterjesztő bíróságnak ugyancsak kételyei vannak a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerinti „környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmának értelmezésével kapcsolatban, és arra keres választ, hogy a Bijenstichting hozzáférés iránti kérelme az e fogalom körébe tartozó információkra vonatkozik-e.
- 33 Igenlő válasz esetén ugyanis a Bijenstichting által előterjesztett, hozzáférés iránti kérelmeket e rendelkezés alapján nem lehetett volna elutasítani azon az alapon, hogy e hozzáférés sértené a Bayer által benyújtott kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegét. Nemleges válasz esetén azonban annak meghatározása érdekében, hogy az említett információkhoz hozzáférést kell-e biztosítani, mérlegelni kellene egyrészt az ezen információk bizalmas jellegéhez fűződő érdeket, másrészt a hozzáférés által szolgált közérdeket.

34 E körülmények között a College van Beroep voor het bedrijfsleven (gazdasági ügyekben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1. Az következik-e a 91/414 irányelv 14. cikkéből, illetve az 1107/2009 rendelet 63. cikkével összefüggésben értelmezett 59. cikkéből, illetve a 98/8 irányelv 19. cikkéből, hogy a hivatkozott 14., 63. és 19. cikkben említett kérelmező e cikkek értelmében vett bizalmas adatkezelés iránti kérelméről minden egyes információforrás tekintetében az engedély kiadása előtt vagy kiadásakor, illetve az engedély módosítása előtt vagy módosításakor kell határozni egy harmadik felek által megismerhető határozat útján?
2. Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén úgy kell-e értelmezni a 2003/4 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését, hogy az előző kérdés értelmében vett határozat hiányában az alperes mint nemzeti hatóság köteles hozzáférhetővé tenni a kért környezeti információkat, ha az engedély kiadását, illetve módosítását követően ilyen kérelmet terjesztenek elő?
3. Hogyan kell értelmezni a 2003/4 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésének [második albekezdésében] szereplő »környezetbe történő kibocsátás« fogalmát, figyelembe véve a feleknek az [előzetes döntéshozatalra utaló] határozat 5.5 pontjában a dokumentumok 5.2 pontban vázolt tartalmának ismeretében bemutatott, ezzel kapcsolatos érveit?
4. a) A »környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információnak« tekintendők-e a valamely szernek, a szer hatóanyagának, illetve hatóanyagainak és egyéb összetevőinek a környezetbe történő kijuttatását a szer használatát követően értékelő adatok?
4. b) Igenlő válasz esetén jelentőséggel bír-e ebből a szempontból, hogy az említett adatokat (részben) helyszíni tanulmányok vagy másfajta tanulmányok (például laboratóriumi vizsgálatok és áthelyeződési tanulmányok) útján nyerték?
5. A »környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információnak« tekintendők-e az olyan laboratóriumi tanulmányok, amelyek esetében a kísérletek megtervezése elszigetelt szempontok szabványfeltételek mellett történő vizsgálatára irányul, ha e vizsgálatok keretében több tényezőt (például az éghajlattani hatásokat) kizárnak, és a kísérleteket gyakran – a tényleges felhasználáshoz képest – nagy dózisértékekkel végzik?
6. Ezzel összefüggésben azon maradványok is a »környezetbe történő kibocsátás« körébe tartoznak-e, amelyek a szernek a kísérlet felépítésében történő alkalmazását követően például a levegőben vagy a talajon, valamely (kezelt vetőmagból kikelt) növény levelein, pollenjén vagy nektárjában, a mézben vagy nem célszervezeteken találhatók meg?
7. Ugyanez vonatkozik-e a szernek a kísérlet felépítésében történő alkalmazása során bekövetkező (anyag)sodródás mértékére is?
8. Azzal jár-e a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése második albekezdésének [...] értelmében vett »környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információ« fogalma, hogy abban az esetben, ha környezetbe történő kibocsátásról van szó, a teljes információforrást hozzáférhetővé kell tenni, nem pedig csak az abból adott esetben levezethető (mérési) adatokat?
9. A [2003/4] irányelv 4. cikke (2) bekezdése [első albekezdésének] d) pontja értelmében vett üzleti vagy üzemi titokra vonatkozó kivétel alkalmazása szempontjából különbséget kell-e tenni egyrészt a »kibocsátás«, és másrészt a környezeti információkról szóló irányelv 2. cikke 1. pontjának b) alpontja értelmében vett »környezetbe történő bevezetés vagy egyéb módon való kijuttatás« között?”

A szóbeli szakasz újbóli megnyitása iránti kérelemről

- 35 A főtanácsnok indítványának 2016. április 7-i ismertetését követően a Bayer a Bíróság Hivatalához 2016. május 9-én benyújtott beadványában azt kérte, hogy rendeljék el az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását.
- 36 E kérelem alátámasztására a Bayer lényegében azzal érvelt, hogy először is kizárólag a nemzeti bíróság feladata annak meghatározása, hogy az alapügyben szereplő, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett 4–8. kérdésben említett információk a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése második albekezdésének értelmében vett „környezetbe történő kibocsátással kapcsolatosak”-e. Mindazonáltal ha a Bíróság a főtanácsnokhoz hasonlóan úgy dönt, hogy állást foglal-e kérdésekben, a Bayer a szóbeli szakasz újbóli megnyitását kéri annak érdekében, hogy a Bíróság megismerhesse azon dokumentumokat, melyekhez a Bijenstichting hozzá kíván férni, és ennek alapján eldönthesse, hogy az e dokumentumokban szereplő információk a „környezetbe történő kibocsátással kapcsolatosak”-e. Továbbá a Bayer úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a főtanácsnok által adni javasolt válaszok figyelmen kívül hagyják a 91/414 és 98/8 irányelv, valamint az 1107/2009 rendelet által létrehozott, a dokumentumok hozzáférhetővé tételére vonatkozó teljes és kimerítő rendszert. Végül arra az esetre, ha a Bíróság úgy tekintené, hogy az alapügy tárgyát képező információk a környezetbe történő kibocsátásra vonatkoznak, a Bayer arra is kéri a Bíróságot, hogy vizsgálja meg az ezen információkhoz való hozzáférés pontos módjának kérdését, különösen azt, hogy elfogadható-e a hozzáférés olvasóteremben történő biztosítása.
- 37 E tekintetben mindenekelőtt meg kell állapítani egyrészt, hogy az Európai Unió Bíróságának alapokmánya és eljárási szabályzata nem teszi lehetővé, hogy a felek a főtanácsnoki indítványra válaszként észrevételeket tegyenek (lásd különösen: 2000. február 4-i Emesa Sugar végzés, C-17/98, EU:C:2000:69, 2. pont; 2012. szeptember 6-i Döhler Neuenkirchen ítélet, C-262/10, EU:C:2012:559, 29. pont).
- 38 Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság az eljárási szabályzata 83. cikkének megfelelően a főtanácsnok meghallgatását követően bármikor elrendelheti az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását, különösen, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek kellően feltárva, vagy ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek vagy az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti érdekeltek nem vitattak meg (lásd különösen: 2016. április 28-i Borealis Polyolefine és társai ítélet, C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 és C-391–C-393/14, EU:C:2016:311, 40. pont).
- 39 Márpedig a jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a Bayer által előterjesztett, a szóbeli szakasz újbóli megnyitására irányuló kérelem célja lényegében a főtanácsnok indítványára való válaszadás. Emellett a Bíróság úgy véli, hogy az ügy körülményei kellőképpen fel vannak tárva a határozathozatalhoz, és az ügyet nem kell olyan érv alapján eldönteni, amelyet a felek nem vitattak meg.
- 40 Következésképpen e kérelmet el kell utasítani.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdéstről

- 41 Első két kérdésével, melyeket együtt kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikkének a 91/414 irányelv 14. cikkével, a 98/8 irányelv 19. cikkével, valamint az 1107/2009 rendelet 33. cikkének (4) bekezdésével és 63. cikkével együttesen értelmezett (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben valamely növényvédő szerre vagy biocid termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély kérelmezője az ezen engedély megszerzésére előírt

eljárás során nem kérte az ezen eljárásban benyújtott információk bizalmas kezelését, akkor a hatáskörrel rendelkező hatóság, amelyhez az említett eljárás befejezését követően nyújt be valamely harmadik személy a 2003/4 irányelv alapján az ezen információkhoz való hozzáférés iránti kérelmet, köteles helyt adni e kérelemnek anélkül, hogy megvizsgálhatná az említett kérelmező által e kérelemmel szemben emelt kifogást, és anélkül, hogy adott esetben elutasíthatná e kérelmet azon az alapon, hogy a szóban forgó információk hozzáférhetővé tétele kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegét sértené.

- 42 E kérdések megválaszolása érdekében emlékeztetni kell arra, hogy a 91/414 irányelv 14. cikkének, a 98/8 irányelv 19. cikkének, valamint az 1107/2009 rendelet 33. cikke (4) bekezdésének és 63. cikkének megfelelően valamely növényvédő szerre vagy biocid termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély kérelmezője az ezen engedély megszerzésére előírt eljárás során kérheti az üzemi vagy üzleti titoknak minősülő, illetve azon információk bizalmas kezelését, amelyeket kereskedelmi szempontból érzékenynek tekint és amelyek hozzáférhetővé tétele ipari vagy kereskedelmi téren kárt okozhat neki.
- 43 Mindazonáltal a 91/414 irányelv 14. cikkének első bekezdése, a 98/8 irányelv 19. cikkének (1) bekezdése, valamint az 1107/2009 rendelet 63. cikke azt is előírja, hogy e rendelkezések a 2003/4 irányelv sérelme nélkül alkalmazandók.
- 44 Ezért úgy tűnik, hogy az uniós jogalkotó alá kívánta rendelni a 2003/4 irányelv általános szabályainak a harmadik személyek által előterjesztett, azon információkhoz való hozzáférés iránti kérelmeket, amelyek valamely növényvédő szerre vagy biocid termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély iránti kérelem iratai között szerepelnek, és amelyek tekintetében az említett rendelkezések alapján bizalmas kezelés kérhető (lásd *a contrario*: 2010. december 22-i Ville de Lyon ítélet, C-524/09, EU:C:2010:822, 40. pont).
- 45 Márpedig ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése engedélyezi a tagállamok számára annak előírását, hogy valamely környezeti információhoz való hozzáférés megtagadható, ha ezen információk hozzáférhetővé tétele sértené az e cikkben előírt említett valamely érdeket, különösen a kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegét.
- 46 E rendelkezés nem rendeli alá e lehetőséget a hozzáférés iránti kérelmet megelőző bizalmas kezelés iránti kérelem előterjesztésének.
- 47 Ebből következik, hogy a Bijenstichting állításaival ellentétben a hatáskörrel rendelkező hatóság, melyhez a 2003/4 irányelven alapuló, a valamely növényvédő szerre vagy biocid termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély kérelmezője által az ezen engedély megszerzésére előírt eljárás során benyújtott információkhoz való hozzáférés iránti kérelemmel fordulnak, nem köteles helyt adni e kérelemnek és hozzáférhetővé tenni a kért információkat pusztán azért, mert e kérelmező az említett eljárás során előzetesen nem kérte ezen információk bizalmas kezelését.
- 48 Ezért e hatóságnak meg kell vizsgálnia, adott esetben az említett kérelmező kifogása alapján, hogy e hozzáférhetővé tétel nem jár-e a kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellege sérelmének kockázatával, és e kérelmet nem kell-e elutasítani ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének d) pontja alapján.
- 49 A fentiek alapján az első két kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikkének második bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a körülmény, hogy valamely növényvédő szerre vagy biocid termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély kérelmezője az ezen engedély megszerzésére előírt eljárás során nem kérte az ezen eljárásban benyújtott információk bizalmas kezelését a 91/414 irányelv 14. cikke, a 98/8 irányelv 19. cikke vagy az 1107/2009 rendelet 33. cikkének (4) bekezdése és 63. cikke alapján, nem akadályozza meg, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság, amelyhez az említett eljárás befejezését követően nyújt be valamely harmadik személy a 2003/4 irányelv alapján az ezen információkhoz való hozzáférés iránti kérelmet, megvizsgálja az említett kérelmező által az e

kérelemmel szemben emelt kifogást, és adott esetben ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének d) pontja alapján elutasítsa e kérelmet azon az alapon, hogy az említett információk hozzáférhetővé tétele kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegét sértené.

A harmadik, negyedik, ötödik, hatodik, hetedik és kilencedik kérdésről

- 50 Együtt vizsgálendő harmadik, negyedik, ötödik, hatodik, hetedik és kilencedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmi körébe tartozik-e tekinteni a növényvédő szerek vagy biocid termékek vagy az ezekben található anyagok környezetbe való kibocsátása, és igenlő válasz esetén az e rendelkezés értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” kell-e tekinteni a környezetbe való e kijuttatás és az említett kijuttatás hatásainak értékelésére vonatkozó adatokat, melyek részben vagy egészben helyszíni vizsgálatokból származnak, valamint a laboratóriumi vizsgálatokból vagy áthelyeződési tanulmányokból kigyűjtött adatokat, a környezetben a szóban forgó termék használatát követően jelenlévő maradékanyagokra vonatkozó információk és az ezen használat során történő anyagsodródás mértékére vonatkozó tanulmányok.
- 51 Noha a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása, hogy azon különböző dokumentumok, melyekhez a Bijenstichting a jelen ügyben hozzáférést kért, a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmi körébe tartoznak-e, a Bíróság feladata megjelölni számára azon objektív tényezőket, melyeknek ezen értékelést vezérelniük kell.
- 52 E tekintetben mindenekelőtt hangsúlyozni kell, hogy mivel ezen irányelv nem határozza meg sem „a környezetbe történő kibocsátás”, sem a „környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmát, e fogalmak értelmezését az említett irányelv 4. cikke (2) bekezdése második albekezdésének összefüggéseit és az általa követett célt figyelembe véve kell keresni.
- 53 Márpedig egyrészt ahogyan azt a 2003/4 irányelv (5) preambulumbekzdése megerősíti, ennek elfogadásával az uniós jogalkotó az Árhusi Egyezmény Közösség általi aláírására tekintettel az uniós jog ezen egyezménnyel való összhangját kívánta biztosítani, egy annak biztosítására irányuló általános rendszer előírásával, hogy valamennyi tagállamban minden természetes és jogi személynek indokolási kötelezettség nélkül joga legyen a hatóságok birtokában lévő, illetve a hatóságok számára tárolt környezeti információkhoz hozzáférni (lásd különösen: 2013. december 19-i Fish Legal és Shirley ítélet, C-279/12, EU:C:2013:853, 36. pont).
- 54 Ebből következik, hogy a 2003/4 irányelv értelmezésekor figyelembe kell venni az Árhusi Egyezmény szövegét és célját, amely egyezmény uniós jogba való átültetése ezen irányelv célja (lásd különösen: 2013. december 19-i Fish Legal és Shirley ítélet, C-279/12, EU:C:2013:853, 37. pont), és közelebbről ezen egyezmény 4. cikke (4) bekezdése első albekezdésének d) pontjára, amely kimondja, hogy nem lehet a kereskedelmi és ipari információk bizalmas jellegére hivatkozni a környezetvédelem szempontjából releváns kibocsátási adatok hozzáférhetővé tételének megtagadása érdekében.
- 55 Másrészt a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a 2003/4 irányelv célja az, hogy főszabály szerint hozzáférést biztosítson a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz, és ezáltal annak biztosítása, hogy ezen információkat a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körben hozzáférhetővé tegyék és terjesszék, ahogyan az ezen irányelv (9) preambulumbekzdéséből és 1. cikkéből kitűnik (lásd különösen: 2013. december 19-i Fish Legal és Shirley ítélet, C-279/12, EU:C:2013:853, 66. pont).

- 56 Ebből következik, hogy ahogyan azt az Árhusi Egyezmény 4. cikke (4) bekezdésének második albekezdése, valamint a 2003/4 irányelv (16) preambulumbekzdése és 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése kifejezetten kimondja, az információ hozzáférhetővé tételének kell a főszabálynak lennie, és az e rendelkezésekben előírt megtagadás indokait megszorítóan kell értelmezni (lásd különösen: 2010. december 16-i Stichting Natuur en Milieu és társai ítélet, C-266/09, EU:C:2010:779, 52. pont; 2011. július 28-i Office of Communications ítélet, C-71/10, EU:C:2011:525, 22. pont).
- 57 Márpedig annak előírásával, hogy a kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegére nem lehet hivatkozni a „környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” hozzáférhetővé tételével szemben, a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése lehetővé teszi e szabálynak és a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz való lehető legszélesebb körű hozzáférés elvének konkrét alkalmazását.
- 58 Ebből következik, hogy ellentétben azzal, amit többek között a Bayer, a német kormány és az Európai Bizottság állít, nincs hely a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” és „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalma megszorító értelmezésének elfogadására.
- 59 Az előterjesztett kérdésekre a fenti megfontolásokra tekintettel kell választ adni.

– A „környezetbe történő kibocsátás” fogalmáról

- 60 A 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmának értelmezéséhez meg kell határozni, hogy e fogalmat meg kell-e különböztetni a „bevezetés” és „kijuttatás” fogalmától, ahogyan azt többek között a Bayer, a német kormány és az Európai Bizottság állítja, és azt a 2010/75 irányelv által lefedett kibocsátásra kell-e korlátozni, vagyis bizonyos, ezen irányelvben meghatározott ipari létesítményekből származó kibocsátásra, vagy pedig e fogalom kiterjed az olyan termékek vagy anyagok környezetbe való kibocsátására is, mint amilyenek a növényvédő szerek vagy biocid termékek, és az ezekben található anyagok.
- 61 Először is azon kérdést illetően, hogy a „kibocsátás” fogalmát meg kell-e különböztetni a bevezetés” és „kijuttatás” fogalmától, hangsúlyozni kell, hogy a 2003/4 irányelv 2. cikke 1. pontjának a „környezetbe történő kibocsátás” fogalma körébe tartozó tényezőket felsoroló b) alpontja első pillantásra látszólag valóban ilyen megkülönböztetést alkalmaz.
- 62 Mindazonáltal egyrészt e megkülönböztetés idegen az Árhusi Egyezménytől, amely a 4. cikke (4) bekezdése első albekezdésének d) pontjában annak kimondására szorítkozik, hogy nem lehet a kereskedelmi és ipari információ bizalmas jellegére hivatkozni a „környezetvédelem szempontjából releváns kibocsátási adatok” hozzáférhetővé tételének megtagadása érdekében.
- 63 Másrészt, ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 59. pontjában kifejtette, a kibocsátás, a bevezetés és az egyéb módon való kijuttatás közötti különbségtétel nem releváns a 2003/4 irányelv által követett, a környezetvédelmi információk hozzáférhetővé tételére vonatkozó célkitűzés tekintetében, és mesterséges volna.
- 64 Ugyanis mind a gázok vagy anyagok atmoszférába történő kibocsátása, mind más bevezetés vagy kijuttatás, mint amilyen anyagok, készítmények, szervezetek, mikroorganizmusok, rezgés, hő vagy zaj környezetbe juttatása, különösen a levegőbe, a vízbe vagy a talajba való kiengedése alkalmas a környezet különböző elemeinek befolyásolására.

- 65 Emellett a „kibocsátás” a „bevezetés” és a „kijuttatás” fogalma között jelentős átfedés van, ahogyan arról az ezen irányelv 2. cikke 1. pontjának b) alpontjában szereplő „egyéb módon való kijuttatás” kifejezés használata is tanúskodik, amiből az következik, hogy a kibocsátás és a bevezetés is a környezetbe való kijuttatásnak minősül.
- 66 Így számos uniós jogi aktus, mint amilyen a 2010/75 irányelv vagy akár a környezeti felelősségről szóló, 2004. április 21-i 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 143., 56. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 8. kötet, 357. o.) és az Európai Szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási Nyilvántartás létrehozásáról, valamint a 91/689/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2006. január 18-i 166/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 33., 1. o.) nagymértékben szinonimaként használja a „kibocsátás”, a „bevezetés” és a „kijuttatás” fogalmát.
- 67 Ebből következik, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmának értelmezéséhez e fogalmat nem kell megkülönböztetni a környezetbe történő „bevezetés” és a „kijuttatás” fogalmától.
- 68 Másodszor meg kell határozni, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmát a Bayer, a német kormány és a Bizottság állításának megfelelően a 2010/75 irányelv által lefedett kibocsátásra kell-e korlátozni, vagyis az ezen irányelv 3. cikkének 4. pontja értelmében vett anyag, rezgés, hő vagy zaj közvetlen vagy közvetett kiengedésére a létesítmény egyedi vagy diffúz forrásaiból a levegőbe, a vízbe vagy a talajba, kizárva az egyéb forrásból származó kibocsátást, mint amely valamely termék levegőbe történő permetezésével vagy növényeken, vízben vagy talajban történő használatával valósul meg.
- 69 Igaz, hogy az Árhusi Egyezmény alkalmazására vonatkozó útmutató 2000. évi változata a „kibocsátás” fogalmának meghatározásához a 96/61 irányelv 2. cikkének 5. pontjában szereplő fogalom használatát javasolta, amely fogalmat a 2010/75 irányelv 3. cikkének 4. pontja szó szerint átvett, és amely rendelkezésre az Árhusi Egyezmény alkalmazására vonatkozó útmutató 2014. évi változata már hivatkozik.
- 70 Mindazonáltal a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében, noha ezen útmutató olyan magyarázó jellegű dokumentumnak tekinthető, amely adott esetben más releváns elemekkel együttesen figyelembe vehető az Árhusi Egyezmény értelmezése céljából, az abban szereplő elemzéseknek egyáltalán nincs kötelező erejük, és nem rendelkeznek olyan normatív jelleggel, mint amellyel ezen egyezmény rendelkezései bírnak (lásd különösen: 2013. december 19-i Fish Legal és Shirley ítélet, C-279/12, EU:C:2013:853, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 71 Márpedig egyrészt sem az Árhusi Egyezményben sem a 2003/4 irányelvben nem utal semmi arra, hogy a „környezetbe történő kibocsátás” fogalmát bizonyos ipari létesítményekből származó kibocsátásra kellene korlátozni.
- 72 Másrészt az ilyen korlátozás ellentétes volna magának az Árhusi Egyezmény 4. cikke (4) bekezdése első albekezdése d) pontjának szövegével. E rendelkezés ugyanis kimondja, hogy a környezetvédelem szempontjából releváns kibocsátási adatoknak nyilvánosaknak kell lenniük. Márpedig az ipari létesítményektől eltérő forrásból – mint amilyen a növényvédő szerek vagy biocid termékek használata – származó kibocsátással kapcsolatos információk ugyanolyan relevánsak a környezetvédelem szempontjából, mint az ipari eredetű kibocsátásra vonatkozó információk.
- 73 Emellett a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmának a bizonyos ipari létesítményekből származó kibocsátásra történő korlátozása sértené az ezen irányelv által követett, a környezeti információkhoz való lehető legszélesebb körű hozzáférés célkitűzését.
- 74 Következésképpen e rendelkezés ily módon történő értelmezésének nem lehet helyt adni.

- 75 A fentiekből következik, hogy a „környezetbe történő kibocsátás” fogalmát nem kell megkülönböztetni a „bevezetés” és „kijuttatás” fogalmától, és e fogalmat nem kell a 2010/75 irányelv által lefedett kibocsátásra korlátozni, kizárva az ipari létesítményektől eltérő forrásból származó termékek vagy anyagok környezetbe történő kijuttatását.
- 76 Következésképpen a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmából nem zárható ki az olyan termékek vagy anyagok környezetbe történő kijuttatása, mint amilyenek a növényvédő szerek vagy biocid termékek, és az ezekben található anyagok.
- 77 Ugyanakkor az említett fogalmat a nem hipotetikus kibocsátásokra kell korlátozni, vagyis a szóban forgó termék vagy anyag rendes vagy reális felhasználási feltételek melletti tényleges vagy előre látható kibocsátására.
- 78 E tekintetben, noha valamely termék forgalomba hozatala általában nem elegendő annak megállapításához, hogy e terméket szükségszerűen a környezetbe juttatják, és hogy az azzal kapcsolatos információk a „környezetbe történő kibocsátásra” vonatkoznak, más a helyzet a növényvédő szerekhez vagy biocid termékekhez hasonló termékek esetében, amelyeket a rendes használat keretében rendeltetésüknél fogva a környezetbe juttatnak. Így e termék előre látható, környezetbe való kibocsátása ez utóbbi esetben nem hipotetikus.
- 79 Ilyen körülmények között a „környezetbe történő kibocsátás” fogalma kiterjed azon kibocsátásra, amelynek tényleges környezetbe jutására a szóban forgó termék vagy anyag használatakor kerül sor, valamint e termék vagy anyag rendes vagy reális felhasználási feltételek melletti, előre látható, környezetbe való kibocsátására, amely felhasználási feltételek megfelelnek annak, amire vonatkozólag a szóban forgó termék forgalombahozatali engedélyét kiadták, és amelyek megfelelnek az abban a zónában uralkodó viszonyoknak, ahol a növényvédő szert használni kívánják.
- 80 Ezzel szemben, ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 82. és 83. pontjában rámutat, e fogalom nem terjedhet ki a pusztán hipotetikus kibocsátásra. Ugyanis ahogyan az a 2003/4 irányelvnek a 2. cikke 1. pontjával összefüggésben értelmezett 1. cikkéből kitűnik, ezen irányelv célja az olyan tényezőkre vonatkozó információkhoz való hozzáférés jogának biztosítása, amelyek hatással vannak vagy hatással lehetnek a környezet elemeire, különösen a levegőre, a vízre és a talajra. Márpedig a meghatározás szerint nem ez a helyzet a pusztán hipotetikus kibocsátás esetén.
- 81 A fenti megfontolások összességére tekintettel a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az kiterjed többek között az olyan termékek vagy anyagok környezetbe való kibocsátására is, mint amilyenek a növényvédő szerek vagy biocid termékek és az ezekben található anyagok, feltéve hogy e kibocsátás ténylegesen vagy előre láthatóan, rendes vagy reális felhasználási feltételek mellett valósul meg.

– „A környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmáról

- 82 Azon kérdést illetően, hogy a jelen ítélet 50. pontjában említett információk különböző csoportjai a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett, „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmi körébe tartoznak-e, elsősorban meg kell vizsgálni, hogy e fogalom kizárólag a szóban forgó növényvédő szerek vagy biocid termékek vagy az azokban található anyagok kibocsátásával kapcsolatos információkra terjed-e ki, ahogyan azt a holland kormány állítja, vagyis e kibocsátás jellegére, összetételére, mennyiségére, időpontjára és helyszínére vonatkozó adatokra vagy e fogalom körébe tartoznak az említett kibocsátás környezetre gyakorolt hatásaival kapcsolatos információk is.

- 83 E tekintetben e rendelkezés szövegét illetően hangsúlyozni kell, hogy a különböző nyelvi változatok eltérőek. Így miközben az említett rendelkezés francia nyelvi változata „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkra” utal, addig néhány más nyelvi változat a „környezetbe történő kibocsátásról szóló információk” kifejezést használja. Közelebbről, a német nyelvi változat „Informationen über Emissionen in die Umwelt”-re hivatkozik, az olasz nyelvi változatban „informazioni sulle emissioni nell’ambiente” és az angol nyelvi változatban „information on emissions into the environment” szerepel.
- 84 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jogi rendelkezés egységes értelmezésének szükségessége azt követeli meg, hogy annak egyes nyelvi változatai közötti eltérés esetén a szóban forgó rendelkezést azon szabályozás kontextusára és céljára tekintettel kell értelmezni, amelynek az a részét képezi (lásd különösen: 2015. október 15-i Grupo Itevelesa és társai ítélet, C-168/14, EU:C:2015:685, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 85 Ahogyan az a jelen ítélet 55. pontjában szerepel, a 2003/4 irányelv célja az, hogy főszabály szerint hozzáférést biztosítson a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz, és ezáltal annak biztosítása, hogy ezen információkat a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körben hozzáférhetővé tegyék és terjesszék. Ahogyan azt ezen irányelv (1) preambulumbekzdése jelzi, az ilyen hozzáférés és az ilyen terjesztés hozzájárul többek között a környezeti kérdésekkel kapcsolatos nagyobb tudatossághoz és a nyilvánosságnak a környezeti ügyekkel kapcsolatos döntéshozatalban való hatékonyabb részvételéhez (lásd különösen: 2011. július 28-i Office of Communications ítélet, C-71/10, EU:C:2011:525, 26. pont).
- 86 Márpedig ennek érdekében a nyilvánosságnak nem csupán a szoros értelemben vett kibocsátásról szóló információkhoz kell hozzáférnie, hanem azokhoz is, amelyek e kibocsátás olyan többé-kevésbé hosszú távú környezeti következményeivel kapcsolatosak, mint amilyenek az említett kibocsátásnak a nem célszervezetekre gyakorolt hatásai. Ugyanis a nyilvánosságnak a környezetbe való kibocsátással kapcsolatos információkhoz való hozzáféréshez fűződő érdeke pontosan az, hogy ne csak arról tudjon, hogy mi az, amit a környezetbe kibocsátanak vagy előreláthatóan ki fognak bocsátani, hanem ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 86. pontjában rámutat, meg is értse, milyen környezeti kockázata van a szóban forgó kibocsátásnak.
- 87 Ebből következik, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nem csupán a szoros értelemben vett kibocsátásra vonatkozó információkra, vagyis e kibocsátás jellegére, összetételére, mennyiségére, időpontjára és helyszínére vonatkozó adatokra terjed ki, hanem e kibocsátás többé-kevésbé hosszú távú környezeti következményeivel kapcsolatos információkra is.
- 88 Ennek megállapítását követően másodsorban azt kell meghatározni, hogy az a körülmény, hogy a szóban forgó adatok részben vagy egészben helyszíni vizsgálatokból, laboratóriumi vizsgálatokból vagy áthelyeződési tanulmányokból – vagyis a szóban forgó termék vagy anyag növényben való migrációjának elemzésére vonatkozó tanulmányokból – származnak, hatással van-e a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” minősítésre, és közelebbről azt, hogy a laboratóriumi tanulmányokból kigyűjtött adatok e fogalom körébe tartozhatnak-e.
- 89 E kérdésre válaszul először is meg kell állapítani, hogy e körülmény önmagában nem meghatározó. Ugyanis nem az a fontos, hogy a szóban forgó adatok részben vagy egészben helyszíni vizsgálatokból, laboratóriumi vizsgálatokból vagy áthelyeződési tanulmányokból származnak, hanem az, hogy az említett tanulmányok célja a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” – vagyis ahogyan az a jelen ítélet 77. és 78. pontjában szerepel, a szóban forgó termék vagy anyag rendes vagy reális felhasználási feltételeknek megfelelő körülmények közötti, tényleges vagy előre látható, környezetbe való kibocsátásának – értékelése vagy e kibocsátás hatásainak vizsgálata.

- 90 Ezért nem minősül „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információnak” többek között az olyan kísérletből származó adat, melynek célja a szóban forgó termék vagy anyag annál sokkal nagyobb dózisban való használata hatásainak megvizsgálása, mint amekkora dózist a forgalombahozatali engedélyben megadtak, és amelyet a gyakorlatban használni fognak, vagy a sokkal jelentősebb koncentrációban való használat hatásainak megvizsgálása, mivel az ilyen adatok nem a rendes vagy reális felhasználási feltételek melletti előre látható kibocsátásra vonatkoznak.
- 91 Ezzel szemben, a Bizottság állításával ellentétben „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmi körébe tartoznak az olyan vizsgálatok, amelyek valamely termék vagy anyag mérgező hatásának, más hatásainak vagy egyéb jellemzőinek az észszerűen bekövetkezni képes legkedvezőtlenebb, a rendes mezőgazdasági gyakorlathoz legközelebb álló olyan reális feltételek melletti meghatározására irányulnak, amelyek megfelelnek az abban a zónában uralkodó viszonyoknak, ahol ezen anyagot használni kívánják.
- 92 Harmadsorban azon kérdést illetően, hogy a szóban forgó termék használatát követően a környezetben jelenlévő maradékanyagokra vonatkozó információk és az ezen használat során történő anyagsodródás mértékére vonatkozó tanulmányok a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információknak” minősülnek-e, emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy a 91/414 irányelv 2. cikke 2. pontjának, a 98/8/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdése g) pontjának és az 1107/2009 rendelet 3. cikke 1. pontjának megfelelően a szermaradék olyan anyag, amely megjelenik többek között a növényben, a növényen vagy máshol a környezetben, és amely a növényvédő szer vagy biocid termék használatából marad vissza, ideértve ezen anyagok és termékek lebomlása vagy reakciója következtében keletkezett metabolitokat.
- 93 Tehát a szermaradékok környezetben való jelenlétét az érintett termék vagy az e termékben található anyagok környezetbe való kibocsátása okozza. Vagyis e kibocsátás következményéről van szó. Ez a helyzet nem csupán a levegőbe permetezett anyagok maradványai vagy a szóban forgó termékből a növényekre, a talajra vagy a nem célszervezetekre lerakódó anyagmaradvány esetén áll fenn, hanem ezen anyagok metabolitjai, valamint az ezek lebomlása vagy reakciója következtében keletkező termék esetén is. Ugyanis, noha a metabolitok a szóban forgó termékben található anyagok átalakulásával jönnek létre, azok az említett termék és az említett anyagok környezetbe történő kibocsátásának következményei.
- 94 Másrészt rá kell mutatni, hogy a sodródás a növényvédő szer vagy biocid termék cseppjeinek vagy permetének a levegőben a kezeléssel érintett területen kívülre történő szállítása. Ez tehát szintén az említett termék vagy anyag környezetbe történő kibocsátásának következménye.
- 95 Ebből következik, hogy az érintett termék használatát követően a környezetben jelen lévő maradékanyagokra vonatkozó információk és az ezen használat során történő anyagsodródás mértékére vonatkozó tanulmányok a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmi körébe tartoznak.
- 96 A fentiek összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmi körébe tartoznak a növényvédő szerek vagy biocid termékek és az ezekben található anyagok „környezetbe történő kibocsátásának” jellegére, összetételére, mennyiségére, időpontjára és helyszínére vonatkozó adatok, valamint e kibocsátás többé-kevésbé hosszú távú környezeti következményeivel kapcsolatos adatok, különösen a környezetben az érintett termék használatát követően jelen lévő maradékanyagokra vonatkozó információk és az ezen használat során történő anyagsodródás mértékére vonatkozó tanulmányok, függetlenül attól, hogy ezen adatok részben vagy egészben helyszíni vizsgálatokból, laboratóriumi vizsgálatokból vagy áthelyeződési tanulmányokból származnak.

- 97 Végezetül hangsúlyozni kell, hogy a Bayer és a német kormány állításával ellentétben a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése második albekezdésének ilyen értelmezése nem sérti sem az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) a vállalkozás szabadságára és a tulajdonhoz való jogra vonatkozó 16. és 17. cikkét, sem a TRIPS-egyezmény 39. cikkének (3) bekezdését, amely biztosítja a gyógyszerre vagy vegyi termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély kérelmezője által benyújtott, nyilvánosságra nem hozott adatok bizalmas jellegét. Ezen értelmezés nem fosztja meg a hatékony érvényesüléstől az 1107/2009 rendelet 63. cikkét sem, amely (2) bekezdésében felsorolja azon adatokat, amelyek hozzáférhetővé tételét általában úgy kell tekinteni, hogy az sérti az érintett személyek kereskedelmi érdekeinek védelmét, és amelyek bizalmas kezelését ugyanezen cikk (1) bekezdésének megfelelően bármely személy kérheti.
- 98 Egyrészt ugyanis a Charta 16. és 17. cikkét és a TRIPS-egyezmény 39. cikkének (3) bekezdését illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 52. cikke (1) bekezdésének megfelelően a Chartában elismert jogok korlátozhatók, ha e korlátozásokat törvény írja elő, azok tiszteletben tartják az említett jogok és szabadságok lényeges tartalmát, továbbá szükségesek, és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket szolgálnak. Emellett a TRIPS-egyezmény 39. cikkének (3) bekezdése lehetővé teszi a gyógyszerre vagy vegyi termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély kérelmezője által benyújtott adatok hozzáférhetővé tételét, ha az a közérdek védelmében szükséges.
- 99 Márpedig egyfelől a Charta 16. és 17. cikkében, valamint a TRIPS-egyezmény 39. cikkének (3) bekezdésében biztosított jogok, másfelől a környezetvédelem és a környezeti információkhoz való lehető legszélesebb körű hozzáférés célkitűzésének mérlegelése során az uniós jogalkotó a számára biztosított mérlegelési mozgástér keretében úgy ítélte meg, hogy e célkitűzések megvalósításához szükség van annak előírására, hogy „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkra” vonatkozó, hozzáférés iránti kérelmet ezen információknak a környezetvédelem szempontjából fennálló releváns jellegére és fontosságára tekintettel nem lehet elutasítani azon az alapon, hogy azok hozzáférhetővé tétele kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegét sértené.
- 100 E tekintetben „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmának a jelen ítélet 96. pontjában szereplő értelmezése egyáltalán nem vezet oda, hogy a növényvédő szerre vagy biocid termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély iránti kérelem irataiban szereplő összes adat, különösen az ezen engedély megszerzése érdekében készített tanulmányokból származó összes adat e fogalom körébe tartozna, és azokat mindig hozzáférhetővé kellene tenni. Ugyanis kizárólag a „környezetbe történő kibocsátásra” vonatkozó adatok tartoznak az említett fogalom körébe, ami nemcsak azon információkat zárja ki többek között, amelyek nem a szóban forgó termék környezetbe való kibocsátásához kapcsolódnak, hanem – ahogyan az a jelen ítélet 77–80. pontjából következik – azon adatokat is, amelyek hipotetikus kibocsátásra vonatkoznak, vagyis nem a rendes vagy reális felhasználási feltételeknek megfelelő körülmények közötti, tényleges vagy előre látható kibocsátásra. Ezért ezen értelmezés nem jár a Charta 16. és 17. cikkében, valamint a TRIPS-egyezmény 39. cikkének (3) bekezdésében biztosított jogok védelmének aránytalan sérelmével.
- 101 Másrészt az 1107/2009 rendelet 63. cikkét illetően emlékeztetni kell arra, hogy ahogyan az a jelen ítélet 43. pontjában szerepel, e cikk a 2003/4 irányelv sérelme nélkül alkalmazandó. Az említett cikkből tehát egyáltalán nem következik, hogy az abban említett adatokat ne lehetne „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információknak” minősíteni, vagy hogy ezen adatokat ezen irányelv alapján soha nem lehetne hozzáférhetővé tenni.
- 102 Emellett hangsúlyozni kell, hogy e fogalomnak a jelen ítélet 96. cikkében szereplő értelmezése nem fosztja meg az említett 63. cikket a hatékony érvényesüléstől. Ugyanis az e cikk (2) bekezdésében felállított vélelem lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező hatóság számára annak megállapítását, hogy a forgalombahozatali engedély kérelmezője által benyújtott azon információk, melyek e rendelkezés hatálya alá tartoznak, főszabály szerint bizalmasak és nem bocsáthatók a nyilvánosság rendelkezésére, ha nem nyújtottak be a 2003/4 irányelv alapján az ezen információkhoz való hozzáférés iránti kérelmet. E vélelem biztosítja az említett kérelmező számára azt is, hogy ilyen kérelem benyújtása

esetén a hatáskörrel rendelkező hatóság csak azt követően teheti hozzáférhetővé ezen információkat, hogy minden egyes információ tekintetében meghatározta, hogy az a környezetbe való kibocsátásra vonatkozik, vagy más nyomós közérdek igazolja a hozzáférhetővé tételét.

– Következtetés

103 A fenti megfontolások összességére tekintettel a harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy:

- az e rendelkezés értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmi körébe tartozik az olyan termékek vagy anyagok környezetbe való kibocsátása, mint amilyenek a növényvédő szerek vagy biocid termékek, és az ezekben található anyagok, feltéve hogy e kibocsátás ténylegesen vagy előre láthatóan, rendes vagy reális felhasználási feltételek mellett valósul meg;
- az e rendelkezés értelmében vett, „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmi körébe tartoznak a termékek vagy anyagok „környezetbe történő kibocsátásának” jellegére, összetételére, mennyiségére, időpontjára és helyszínére vonatkozó adatok, valamint e kibocsátás többé-kevésbé hosszú távú környezeti következményeivel kapcsolatos adatok, különösen a környezetben a szóban forgó termék használatát követően jelen lévő maradékanyagokra vonatkozó információk és az ezen használat során történő anyagsodródás mértékére vonatkozó tanulmányok, függetlenül attól, hogy ezen adatok részben vagy egészben helyszíni vizsgálatokból, laboratóriumi vizsgálatokból vagy áthelyeződési tanulmányokból származnak.

A nyolcadik kérdésről

104 Nyolcadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkhoz való hozzáférés iránti kérelem esetén hozzáférhetővé kell tenni ezen információk forrását teljes egészében vagy csupán az abból kigyűjtött releváns adatokat.

105 E rendelkezésből az következik, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a), d), f), g) és h) pontjában szereplő indokokra nem lehet hivatkozni a környezeti információkhoz való hozzáférés iránti kérelem megtagadása érdekében, ha e kérelem a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt érint. Ilyen körülmények között, ha a kért információk hozzáférhetővé tétele az e rendelkezésben említett valamely érdeket sértene, kizárólag az információforrásból kigyűjthető, a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos releváns adatokat kell hozzáférhetővé tenni, amennyiben lehetőség van ezen adatoknak az említett forrásban szereplő más adatoktól való elválasztására, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

106 A fenti megfontolásokra tekintettel a nyolcadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos olyan információkhoz való hozzáférés iránti kérelem esetén, amelyek hozzáférhetővé tétele sértene az ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a), d), f)–h) pontjában említett valamely érdeket, kizárólag az információforrásból kigyűjthető, a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos releváns adatokat kell hozzáférhetővé tenni, amennyiben lehetőség van ezen adatoknak az említett forrásban szereplő más adatoktól való elválasztására, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

107 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a körülmény, hogy valamely növényvédő szerre vagy biocid termékre vonatkozó forgalombahozatali engedély kérelmezője az ezen engedély megszerzésére előírt eljárás során nem kérte az ezen eljárásban benyújtott információk bizalmas kezelését a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv 14. cikke, a biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 19. cikke vagy a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 33. cikkének (4) bekezdése és 63. cikke alapján, nem akadályozza meg, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság, amelyhez az említett eljárás befejezését követően nyújt be valamely harmadik személy a 2003/4 irányelv alapján az ezen információkhoz való hozzáférés iránti kérelmet, megvizsgálja az említett kérelmező által az e kérelemmel szemben emelt kifogást, és adott esetben ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének d) pontja alapján elutasítsa e kérelmet azon az alapon, hogy az említett információk hozzáférhetővé tétele kereskedelmi vagy ipari információk bizalmas jellegét sértené.
- 2) A 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy
 - az e rendelkezés értelmében vett „környezetbe történő kibocsátás” fogalmi körébe tartozik az olyan termékek vagy anyagok környezetbe való kibocsátása, mint amilyenek a növényvédő szerek vagy biocid termékek és az ezekben található anyagok, feltéve, hogy e kibocsátás ténylegesen vagy előre láthatóan, rendes vagy reális felhasználási feltételek mellett valósul meg;
 - az e rendelkezés értelmében vett „a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információk” fogalmi körébe tartoznak a termékek vagy anyagok „környezetbe történő kibocsátásának” jellegére, összetételére, mennyiségére, időpontjára és helyszínére vonatkozó adatok, valamint e kibocsátás többé-kevésbé hosszú távú környezeti következményeivel kapcsolatos adatok, különösen a környezetben a szóban forgó termék használatát követően jelen lévő maradékanyagokra vonatkozó információk és az ezen használat során történő anyagsodródás mértékére vonatkozó tanulmányok, függetlenül attól, hogy ezen adatok részben vagy egészben helyszíni vizsgálatokból, laboratóriumi vizsgálatokból vagy áthelyeződési tanulmányokból származnak.
- 3) A 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos olyan információkhoz való hozzáférés iránti kérelem esetén, amelyek hozzáférhetővé tétele sértené az ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a), d), f)–h) pontjában említett valamely érdeket, kizárólag az információforrásból kigyűjthető, a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos releváns adatokat kell hozzáférhetővé tenni, amennyiben lehetőség van ezen adatoknak az említett forrásban szereplő más adatoktól való elválasztására, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások